

Les xarxes del diner brut

Segons el FMI, la caixa negra planetària raneja al bilió de dòlars. A qui pertany aquest mannà? D'on ve? Com és reconvertit? Es pot frenar? Mètode d'ús de l'emblanquiment i 'zoom' dels llocs i actors d'aquest combat mundial.

El narcotràfic, un bon negoci. L'explosió del mercat d'estupefaents i l'expansió del "forat negre" són exactament concomitants.

Fa alguns mesos, un empleat poc habitual d'un cèlebre hotel luxós de San Francisco es va jubilar. Arnold Batliner, de 88 anys, exercia un ofici únic en el món: "rentador de diners bruts de manera totalment legal". De fet, al començament de segle, el patró del St. Francis s'havia adonat que la moneda bruta tacava els guants de la seua elegant clientela. La solució? Passar totes les peces bescanviades a l'hotel per un lleixiu càustic i restituir a la caixa només uns quants dòlars i unes quantes monedes de vint-i-cinc centaus resplendents. Folklore llunyà. Emblanquinar diner comptant avui només té un significat: reconvertir els fons il·legals o "negres" dins l'economia i les finances legals. I una vegada allí, cap retret. Els experts autoritzats només tenen en la boca expressions com "flux" o "inundació". Exemples? Heus-ne aquí alguns:

—Rússia, estiu de 1993. El Ministeri de l'Interior anuncia que més de 40.000 empreses russes, públiques o privades, estan "sota la influència" del crim organitzat, el volum de negoci del qual superaria els 5 bilions de francs.

—Estats Units, tardor de 1993. Arran d'una enquesta sobre una infiltració de diners de la màfia japonesa en un golf de Califòrnia, el FBI revela que els *yakuzas*, aprofitant el *boom* immobiliari dels anys 80, han reconvertit més d'un bilió de dòlars a la costa oest dels Estats Units, entre Hawaii, Las Vegas i Los Angeles.

—Països Baixos. Una enquesta del Grup d'acció financera internacional arriba a la següent conclusió: en aquests països de 15 milions d'habitants les activitats il·legals representen, al 1993, una xifra de negocis de 30 a 35 bilions de francs. El narcotràfic, només de 12 a 18.000 milions, "la majoria destinats a ser emblanquinats".

La gangrena guanya. I fa por. Fins a tal punt que els més orgullosos bancs de negocis d'Europa —un món on, tradicionalment, es vigilen els uns als altres— pensen en la possibilitat d'acudir a la Interpol. Perquè la lògica de l'emblanquiment no té res a veure amb la racionalitat econòmica general. Perdre el 50%

La galàxia del diner negre

de la seua inversió inicial és una catàstrofe irreparable per al més negligent dels financers. Reconvertir el 50% dels seus beneficis és un triomf per al narcotraficant que col·lecciona pilots de dòlars en els maletins. Conseqüència: el financer mafiós mai no té por de "carregar la mula". Deixa que l'animal s'enfonse –en aquest cas el mercat– sota la càrrega. "Mireu els béns immobles d'oficina a les grans metròpolis mundials a la fi dels anys 80", subratlla el director de la repressió de l'emblanquiment d'un gran banc. Les compres massives que provenen de centres financers clarament tèrbols han produït, primer, un *boom* artificial, després, un enfonsament. Resultat: els bancs de la plaça de París s'han trobat "enganxats", de colp, per mig bilió de francs. Alguns no han estat lluny de passar-ho molt malament. Pregunta: però quant suma, doncs, aquesta "caixa negra planetària" edificada a poc a poc? Resposta del departament d'Estadístiques financeres internacionals del FMI: "Entre 0,7 i 1 bilió de dòlars, amb un augment anual de 80 a 100.000 milions." Qui posseeix aquesta massa de maniobra financera clandestina? Encobertament, els banquers dels centres *offshore* (paradisos fiscals) esmenten els detectors d'aquests "capitals de l'ombra": serveis especials, guerri-

lles del Tercer Món, màfies, traficants d'armes i d'estupefaents, estats sota embarg, bancs corromputs... Al contrari, poc misteri respecte a la procedència dels diners. En primer lloc, el narcotràfic: l'explosió del mercat d'estupefaents i l'expansió del "forat negre" són exactament concomitants. En segon lloc, el negoci d'armes i el frau fiscal. Hi afegim, al Tercer Món, la fortuna dels dictadors, la fuga dels capitals i el contraban. Dins el sistema financer mundial, aquest conjunt representa un "tumor" del qual ningú no pot mesurar ni la massa ni la velocitat de proliferació.

La situació és tan greu que dos elements suplementaris han vingut a incrementar les capacitats de perjudici del tumor. El primer té relació amb dues sigles: *Swift* –per a "Societat per a les comunicacions financeres mundials interbancàries"– i *Chips* –per a "Cambra de compensació dels sistemes de pagament interbancaris"–. Empreses privades (belga la primera, americana l'altra) que manegen cada dia sumes pròximes al bilió de dòlars. Una capacitat de transferència, a la velocitat de la llum, de fons sense límit –i, fins ara, sense identificació convincent de qui dona l'ordre inicial ni del beneficiari–. És així el que ha fet passar l'emblanquiment de diners de la destal de pedra a l'alta tecnologia.

El segon element és la crisi econòmica que es desencadena des de començament dels anys 90. Des del moment en què una empresa trontolla, "homes de negocis", intermediaris, en una paraula, tot un pseudomón financer s'acosta al patró per a proposar-li arranjaments mitjançant alguns "serveis". L'engranatge generalment no té tornada i aquestes empreses acaben per dependre totalment de les fons del crim organitzat. A Itàlia, aquest mètode ha permès a la Camorra i a la Cosa Nostra eixir de Campània i de Sicília i crear-se feus a la Itàlia del nord.

Heus aquí el panorama: és molt fosc. I justifica el reportatge que reproduïm en les planes següents, que informa del mètode d'ús de l'emblanquiment i descriu detalladament les activitats professionals de l'"emblanquinador". **Xavier Raufer**

©L'Express-EL TEMPS
Traducció: **María José Seguí**

La crisi econòmica també afavoreix el tràfic de drogues. Algunes empreses són invidades a fer alguns "serveis" en canvi d'eixugar els seus deutes.

La Diputació de València al costat de la NOSTRA MÚSICA

La Diputació de València dedica enguany més de 165 milions de pessetes per a fomentar la música valenciana, donar-la a conèixer i ajuda a interpretar-la. Com?:

● *Mitjançant la celebració de concerts de música valenciana per a les bandes de la província des del mes de juny fins al mes de desembre.*

● *Concedint 85 milions de pessetes a les Escoles d'Educands.*

● *Lliurant instruments de corda a les bandes per un import superior als 17 milions de pessetes.*

I també: editant partitures de músics valencianes per a distribuir-les entre les bandes de la província i gravant en disc compacte els concerts de bandes valencianes.

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA
Colze a colze amb els Ajuntaments

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA